

FORTIDSVÆSNER - I LOMMEFORMAT

Michael H. Day: "Det forhistoriske menneske". Oversat og bearbejdet af Johannes Harbo.

Barry Cox: "Fortidsdyr". Oversat af Knud Søgaard.

Begge fra serien: Fakta i Farver. Lademann. Pris for hver: kr. 12.75

Hvirveldyrstammens udvikling gennem 400 millioner år, kulminerende med vore egne forfædre, er emne for flere populærvidenskabelige bøger, som i de senere år er kommet på det danske marked. Det er spændende stof, som ser ud til at have bæreevne, da endnu to bøger - de ovennævnte - nylig er udkommet, endda i prislæg, der er tilgængeligt for enhver. Hvordan emnet realiseres, godt eller dårligt, afhænger af forfatter, oversætter og bearbejder, og i denne henseende må "Det forhistoriske menneske" og "Fortidsdyr" placeres næsten i hver ende af bonitetsskalaen.

Den førstnævnte bog fortæller om mennesket og dets udviklingshistorie i en godt disponeret, veloplagt og klar tekst, der præsenterer de nyeste landvindinger indenfor forskningsområdet. Den er absolut anbefalelsesværdig og gør sin danske bearbejder megen ære. Desværre fik Johannes Harbo aldrig glæden ved at se sit arbejde færdigt i bogform, men hans opgave lykkedes. Bogen blev bedre end dens engelske originaludgave!

Anderledes forholder det sig med bogen "Fortidsdyr", som tydeligt afslører faren ved en oversætter, der ikke har personligt indsigt i emnet. At Knud Søgaard heller ikke er suveræn i engelsk-dansk sprogvælør gør sagen en tak mere trist. Bogens disposition af emnet er god, men den engelske originaltekst er mangelfuld eller forældet på flere punkter, især hvor det gælder de lavere hvirveldyr.

Illustrationerne, ja, farver mangler der ikke, og i "Fortidsdyr" er heller ikke fantasi nogen mangelvare. Mange sjove rekonstruktioner af forlængst uddøde dyr myldrer hen over siderne. Enkelte figurer er dog helt fejlagtige som for eksempel den firbenede fisk (Ichthyostega). I "Det forhistoriske menneske" præsenterer den overvejende del af billederne os for det nøgterne fossilmateriale, hvilket føles uhyre velgørende.

Svend Erik Bendix-Almgreen

